

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 14CoP/20/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1419200262
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubomír Bundzel
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:1419200262.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ľubomíra Bundzela a sudcov JUDr. Róberta Foltána a JUDr. Kristíny Srnkovej, v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., narodená XX.XX.XXXX, bytom C. XXXX/XX, D. – E., toho času bytom ako matka, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom Vazovova 7/A, Bratislava, dieťa rodičov - matky: F. G. H., narodená XX.XX.XXXX, bytom XX I. J., D., K., XXXXX, USA, v konaní zastúpená: JUDr. Barbora Vrbová, advokátka, so sídlom Wilsonova 6, Bratislava – mestská časť Staré Mesto, a otca: D. B., narodený XX.XX.XXXX, bytom C. XXXX/XX, D. – E., toho času Ústav na výkon trestu odňatia slobody Želiezovce, so sídlom Veľký Dvor 12, Želiezovce, v konaní zastúpený: JUDr. Libuša Dočkalová, advokátka, so sídlom Lachova 32, Bratislava – mestská časť Petržalka, v konaní o návrhu matky na udelenie súhlasu s vysťahovaním maloletého dieťaťa do cudziny, o odvolaní otca proti rozsudku Mestského súdu Bratislava II č. k. B4-13P/13/2019-550 zo dňa 19.09.2023, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvej inštancie výrokom I. nahradil súhlas D. B., nar. XX.XX.XXXX, otca maloletej A. B., nar. XX.XX.XXXX s vysťahovaním maloletej na územie Spojených štátov amerických. Výrokom II. rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie právne odôvodnil aplikáciou článku 5 a ustanovenia § 35 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“).

3. Súd prvej inštancie vychádzal zo skutkových zistení, že rodičia maloletého dieťaťa boli rozvedení rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV č. k. 25P/138/2015-521 zo dňa 16.05.2018 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave č.k. 11CoP/228/2021-1078 zo dňa 08.03.2022. Zároveň súd rozhodol, že maloleté dieťa sa na čas po rozvoде zveruje do osobnej starostlivosti matky a otca zaviazal povinnosťou prispievať na výživu maloletého dieťaťa výživným vo výške 30% zo sumy životného minima k rukám matky vždy do 15-teho dňa v mesiaci.

Uznesením Okresného súdu Bratislava IV č. k. 25P/141/2018-15 zo dňa 01.08.2018, súd nahradil súhlas otca maloletej, a povolil vycestovanie maloletej do Spojených štátov amerických na dobu najviac 90 dní tak, že termín odchodu bude najskôr 01.08.2018 a termín návratu najneskôr do 30.11.2018.

Z potvrdenia Dartmouth - Hitchcock reumatológie v pavilóne Norte Dame zo dňa 21.01.2019 a zo dňa 23.09.2019 vyplýva, že maloleté dieťa je sledované v pediatrickej reumatologickej klinike od 18.01.2018

pre predtým pokročilú polyartikulárnu juvenilnú idiopatickú artritídu a je dôležité, aby maloleté dieťa malo povolené udržiavať 100% svojej lekárskej starostlivosti v Spojených štátoch amerických.

Z potvrdenia vydaného spoločnosťou L. M. zo dňa 26.09.2019 vyplýva, že matka je ich zamestnankyňou od júla 2019.

Podľa potvrdenia H. N. school, XXX O. P., D., K. C. XXXXX zo dňa 25.09.2019 matka preukázala, že maloleté dieťa bolo študentom prvého ročníka akademického roka 2019/2020.

Z potvrdenia lekára B. E., Sterling smiles, Profesionálne rodinné zubné lekárstvo zo dňa 24.09.2019 vyplýva, že maloleté dieťa je ich pacientom a v ich starostlivosti od 06.09.2018, pričom na vyšetrenia chodí v pravidelných 6 - mesačných intervaloch.

Centrum pre medzinárodnú ochranu detí a mládeže podaním doručeným súdu dňa 20.01.2023 oznámilo, že právny zástupca otca sa rozhodol nepodať Žiadosť o návrat maloletého dieťaťa do krajiny obvyklého pobytu v zmysle Haagskeho Dohovoru, ale zvolil cestu uznania a výkonu slovenských súdnych rozhodnutí na príslušnom americkom súde (rozhodnutie o rozvođe, o úprave styku starej matky s maloletým dieťaťom a uznesenie o vycestovaní maloletého dieťaťa na dobu 90 dní), pričom z predložených listinných dokumentov príslušného amerického súdu vyplýva, že americký súd ponecháva prípad otvorený, avšak aktuálne čaká na výsledok konaní, ktoré prebiehajú na slovenskom súde.

Podľa kópie elektronického lekárskeho záznamu Bostonskej detskej nemocnice, 300 Longwood Avenue, Boston, MA 02115 zo dňa 01.06.2023, maloleté dieťa nasleduje reumatologický program v Bostonskej detskej nemocnici na diagnostiku juvenilnej idiopatickej artritídy.

Z potvrdenia E. B. N. MD zo dňa 26.05.2023 (č.l. 340 v spise) vyplýva, že maloleté dieťa je pacientom očnej lekárky E. B. N. B..

Podľa potvrdenia Bedford Center Internal Medicine and Pediatrics zo dňa 25.05.2023 je maloleté dieťa vedené ako pacient pediatričky Q. H. H..

Z vysvedčenia základnej školy D. R. E. za akademický rok 2022/2023 vyplýva, že maloleté dieťa robí v triede veľké pokroky, je kooperatívne pri práci v malej skupine, ako aj v rámci celej triedy. Stalo sa oveľa zanietenejším účastníkom, ktorý sa rád zapája do diskusií v triede. Maloleté dieťa je motivovaný študent a je vždy ochotný pomôcť svojim rovesníkom.

Z potvrdenia K. B. Schools - programu školského veku zo dňa 25.05.2023 vyplýva, že maloleté dieťa je v ich školských programoch od 07.09.2022 a cena za týždeň daného programu je 80,- dolárov, pričom tieto náklady sa uhrádzajú za týždeň počas školského roka, od septembra 2022 do júna 2023.

Podľa Certifikátu Preply vystaveného A. D., generálnym riaditeľom, maloleté dieťa úspešne absolvovalo 29 hodín japonských lekcií s lektormi overenými Preply.

Z výpisu o komunikáciách medzi maloletým dieťaťom a otcom, maloletým dieťaťom a starou matkou vyplýva, že komunikácia prostredníctvom Skype medzi otcom a maloletým dieťaťom sa uskutočňuje v pravidelných intervaloch tri krát za mesiac od júna 2022 a so starou matkou dva krát za mesiac od septembra 2022.

Z výsledkov testov vystavených Bedford Center Internal Medicine and Pediatrics zo dňa 10.07.2023 vyplýva, že matke boli vykonané testy na marihuanu, amfetamíny, barbituráty, benzodiazepíny, metabolit kokainu, opiáty, PCP (fencyklidín), metadón, všetky s výsledkom negatívny.

Z listiny vydané Strednou školou McKelvie zo dňa 31.08.2023 vyplýva, že maloleté dieťa je zapísané ako študent na McKelvie Intermediate School na školský rok 2023/2024.

4. Vykonaným dokazovaním súd prvej inštancie zistil, že z pohľadu záujmu maloletého dieťaťa je vyhovieť návrhu matky na nahradenie súhlasu s presťahovaním maloletého dieťaťa do USA, s ohľadom na všetky okolnosti najlepším riešením.

5. Vecne argumentoval súd prvej inštancie tým, že sa možno stotožniť s námietkou otca, že matka, jednostranným rozhodnutím nevrátiť sa v roku 2018 z územia USA na Slovensko, jednoznačne prispela k narušeniu väzieb maloletého dieťaťa s rodinou otca. Pochopiteľné sú aj výhrady otca k spôsobu zmeny pobytu maloletého dieťaťa (ku ktorému nedošlo zákonným spôsobom, a aj preto súd ustálil, že má právomoc vo veci konať a rozhodnúť, napriek tomu, že už v čase začatia konania maloleté dieťa žilo s matkou v USA), akým matka postupovala, keď sa jednostranne rozhodla ostať s maloletým dieťaťom v USA (hoci samotné rozhodnutie matky žiť s maloletým dieťaťom v USA je s ohľadom na všetky okolnosti pochopiteľné), namiesto toho, aby najprv žiadala o nahradenie súhlasu otca s vystaňovaním súd (čím by sa predišlo vzniku ďalších konaní, a to aj v USA, uľahčilo by to priebeh súdneho konania a samotné dokazovanie), tak matka namiesto toho o zmene pobytu maloletého dieťaťa rozhodla prakticky sama. Matke možno vytknúť aj to, ako pristúpila k pokračovaniu kontaktu maloletého dieťaťa s rodinou otca a s otcom samotným, keď osobná komunikácia (na diaľku), medzi starou matkou a maloletým dieťaťom bola

umožnená až na jeseň 2020, teda prakticky 2 roky po odchode maloletého dieťaťa z územia Slovenskej republiky do USA.

Konkrétna vec má však osobitosť, ktorá má na posúdenie a rozhodnutie zásadný vplyv. V roku 2018, ešte pred tým, ako matka žiadala o nahradenie súhlasu otca s vycestovaním do USA na tri mesiace, bol otec odsúdený (v súvislosti s drogovou trestnou činnosťou a začal vykonávať uložený 10-ročný trest odňatia slobody, na základe rozhodnutia Okresného súdu Malacky v trestnej veci vedenej pod sp. zn. 1T/200/2016), pričom výkon trestu má trvať do 02.03.2018 (správne malo byť uvedené do 02.03.2028 – pozn. odvolacieho súdu). Táto skutočnosť bola súdu známa jednak z úradnej činnosti, nebola nijako spochybňovaná ani účastníkmi konania. Táto skutočnosť samozrejme neznamená, že sa v dôsledku nej akokoľvek znížili rodičovské práva otca, v každom prípade mala za následok, že matka sa stala jediným rodičom, ktorý mohol byť maloletému dieťaťu dennodenne nablízku, na rozdiel otca, ktorý sa do tejto situácie dostal vlastnou protiprávnou zavinenou trestnou činnosťou. Nejedná sa teda o situáciu, keď jeden rodič bez súhlasu druhého rodiča, ktorý sa môže o dieťa rovnocenným spôsobom starať, presťahuje dieťa tak, že druhému rodičovi styk zamedzí. V tomto prípade otec nemal v čase odchodu matky do USA, resp. v čase, kedy sa mala matka podľa nariadeného neodkladného opatrenia vrátiť, možnosť rovnocennej starostlivosti o maloleté dieťa, a to v dôsledku vlastného správania a konania, pre ktoré bol odsúdený a obmedzený na osobnej slobode.

Presťahovanie maloletého dieťaťa do USA malo samozrejme za následok prerušenie kontaktu tak so samotným otcom, ako aj s rodinou otca, predovšetkým so starou matkou, ktorá mala a stále má súdom upravený osobný styk s maloletým dieťaťom (rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV č. k. 25P/99/2016-44 zo dňa 21.11.2016).

Samotné rozhodnutie matky (hoci nie postup, ako ho matka zrealizovala) bolo pre súd prvej inštancie pochopiteľné. Rodičia maloletého dieťaťa už mali aj pred nástupom otca do výkonu trestu vzájomný vzťah rozvrátený, o rozvode manželstva bolo rozhodnuté na jar 2018. Matka už na území Slovenskej republiky nemala žiadnych príbuzných, boli tu len príbuzní otca, pričom vzťah s nimi, resp. so starou matkou bol už v roku 2018 komplikovaný (poukazovala na to stará matka aj v osobitnom konaní vedenom na súde prvej inštancie pod sp. zn. B4-17P/16/2018). Za týchto okolností, ak matka stála pred víziou, či má žiť v USA, kde má príbuzných, alebo má žiť na Slovensku, ktoré nie je krajinou jej pôvodu, žiadni jej príbuzní tu nežijú, bolo pre súd prvej inštancie pochopiteľné, že považovala za lepšiu možnosť USA (hoci je znovu potrebné zdôrazniť, že postup jednostranne sa rozhodnúť bez súhlasu súdu ostať v USA nebol správny).

6. Súd prvej inštancie mal preukázané, že maloleté dieťa má v USA vytvorené riadne podmienky pre zdravý vývoj. Býva s matkou u matkinej sestry s jej rodinou, má zabezpečenú zdravotnú starostlivosť, školskú dochádzku, prospieva, má postarané aj o voľnočasové aktivity, má pri sebe prítomného rodiča, ktorý mu môže byť dennodenne nablízku, starať sa oň. Matka si upravila pomery - v porovnaní s problémami s drogami, ktoré mala v minulosti, si ich upravila zásadne, matka drogy neberie (čo preukázala aj lekárske vyšetrením a je to možné odvodiť si aj z ostatných potvrdení o zabezpečení starostlivosti o maloleté dieťa v USA) a našla si prácu (s príjmom nepochybne nadpriemerným oproti priemernej mzde v D., ako to vyplynulo z dokladov o príjme zakladaných matkou). I keď je pravdou, že pokiaľ ide o starostlivosť o maloleté dieťa, či už školskú dochádzku, zdravotnú starostlivosť, voľnočasové aktivity, možnosť prenájmu bytu, tieto možnosti by matka a maloleté dieťa mali aj v Bratislave, je pochopiteľné (z pohľadu argumentácie matky), že ak tu je pre matku možnosť voľby, v jej prípade víťazí prostredie s kontaktom na jej vlastných príbuzných, pred prostredím príbuzných otca. Súd sa nestotožnil s tým, že matka sleduje len vlastný záujem. Ak sa matka rozhodovala, v situácii, keď bolo jasné, že na výchovu dieťaťa bude jediným rodičom, ktorý bude k dispozícii (otec by mohol byť k dispozícii len pre občasný kontakt), či uprednostní prostredie v USA, nemožno to vyhodnotiť, že matka sledovala výlučne vlastný záujem. Ak za týchto podmienok vyhodnotila, že sa v USA dokáže o maloleté dieťa postarať lepšie (a súd pri tom mal preukázané, že sa o maloleté dieťa dokáže bez problémov postarať), súd prvej inštancie nepovažoval konanie matky za konanie sledujúce výlučne jej záujem, ale zároveň za sledujúce záujem maloletého dieťaťa.

7. Rozhodnutie matky nepochybne malo vplyv na zachovanie vzťahov tak s rodinou otca, najmä so starou matkou, s ktorou by dieťa v prípade, že by žilo na Slovensku, mohlo mať aj osobný kontakt, a do istej miery aj na zachovanie vzťahov s otcom. Ten síce má len obmedzenú možnosť fyzického kontaktu (s ohľadom na výkon trestu), odchodom maloletého dieťaťa do zahraničia sa tento kontakt zamedzil úplne. Nakoľko však maloleté dieťa má aj päť rokov po začiatku výkonu trestu v otcovom prípade, k dispozícii rodiča, ktorý mu poskytuje starostlivosť na dennej báze, zabezpečuje plnenie jeho materiálnych potrieb,

dokáže mu zabezpečiť výkon školskej dochádzky, zdravotnú starostlivosť, voľnočasové aktivity, tieto s ním aj tráviť, tento benefit preváži. Samotné väzby k Slovensku je stále možné, hoci je pravdou, že len v obmedzenejšej miere, udržiavať. Od leta, resp. jesene 2022 je otec, ako aj stará matka s maloletým dieťaťom v kontakte prostredníctvom aplikácie SKYPE. Je tu teda stále možnosť postupne rozvíjať vzťah tak k Slovensku ako rodnej krajine, ale predovšetkým znovu rozvinúť vzťah k starej matke, ktorý utrpel práve kvôli odchodu maloletého dieťaťa do USA, ako aj rozvíjať vzťah k otcovi, ktorý síce utrpel predovšetkým kvôli otcovmu odsúdeniu, ale samozrejme situácia sa odchodom matky s maloletým dieťaťom a nevrátením sa ešte viac skomplikovala. Z pohľadu záujmu maloletého dieťaťa to však podľa súdu prvej inštancie nemožno realizovať na úkor zabezpečenia starostlivosti jediným rodičom, ktorý má aktuálne možnosť sa o maloleté dieťa starať, teda na úkor zabezpečenia starostlivosti matkou, ktorá si medzičasom vybudovala zázemie v USA.

8. Súd prvej inštancie realizoval pohovor s maloletým dieťaťom prostredníctvom aplikácie SKYPE a hoci názor prejavovaný dieťaťom nie je jediným určujúcim kritériom pre rozhodnutie vo veci, v každom prípade z neho vyplynulo naviazanie dieťaťa na prostredie v USA, jeho vôľa zostať tam a nesťahovať sa späť na Slovensko, teda do prostredia, ktoré si už dnes ani nepamätá. Dieťa je tam v škole spokojné a má tam aj mimoškolské aktivity. Ak teda otec matke (oprávnené) vyčíta, že neoprávnené zmenila pobyt maloletého dieťaťa, rozhodnutie, že sa má dieťa teraz vrátiť na Slovensko by predstavovalo z pohľadu súdu nepomerne väčší zásah do jeho aktuálneho nastavenia, ako bolo presťahovanie, keď bolo vo veku päť rokov, bolo v tom čase v škôlke, vo výrazne detskom veku, pričom dnes je o päť rokov staršie, má desať rokov, navštevuje školskú dochádzku, celá infraštruktúra týkajúca sa jeho potrieb je aktuálne sústredená v USA.

9. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa ustanovenia § 52 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania, keďže nevzhliadol dôvod na priznanie trov konania ani z pohľadu ustanovenia § 55 CMP. Napriek tomu, že samotné konanie súviselo s jednostranným rozhodnutím matky, súd uzavrel, že matka aj pri rozhodovaní sa, či ostane žiť s maloletým dieťaťom na území USA, alebo sa vráti na Slovensko, sledovala aj záujem maloletého dieťaťa. Pokiaľ súd vytkol matke spôsob akým postupovala, ako aj postup, ktorý by považoval za správny, teda podanie návrhu na nahradenie súhlasu otca s presťahovaním maloletého dieťaťa, ešte pred tým, ako to matka zrealizovala, malo by to za následok súdne konanie, na ktoré by sa vzťahoval taktiež režim § 52 CMP.

10. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonnej lehote odvolanie otec namietajúc, že neboli splnené procesné podmienky (§ 365 ods. 1 písm. a) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok – ďalej len „CSP“), že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1 písm. b) CSP), že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 365 ods. 1 písm. d) CSP), súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností (§ 365 ods. 1 písm. e) CSP), súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f) CSP) a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP).

Nesúhlasil s vydaním rozsudku súdu prvej inštancie a vysťahovaním maloletého dieťaťa do USA. Namietal, že odôvodnenie rozsudku je nepreskúmateľné, nezohľadňuje okolnosti, ktoré predchádzali jeho vydaniu, ani najlepší záujem maloletého dieťaťa, nemá náležitosti vyžadované ustanovením § 220 ods. 2 CSP, aby rozhodnutie bolo presvedčivé a spravodlivé. Nenapĺňa atribúty náležitého odôvodnenia súdneho rozhodnutia, v ktorom má súd reagovať na všetky podstatné argumenty, nedáva jasné a zrozumiteľné odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Mal za to, že v rozhodnutí súdu prvej inštancie nemožno nájsť spôsob, akým sa vyrovnal so základnými kritériami pre určenie najlepšieho záujmu maloletého dieťaťa vymedzenými v článku 5 Zákona o rodine predovšetkým z pohľadu realizácie jeho rodičovských práv a povinností ako otca, ani s tým, či sú splnené podmienky na zachovanie identity dieťaťa, na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s oboma rodičmi a inými blízkymi osobami, ochranu dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa. I keď je vo výkone trestu odňatia slobody, jeho rodičovské práva nie sú zo zákona obmedzené, avšak stav vyplývajúci z rozsudku súdu prvej inštancie sťažuje a zásadným spôsobom obmedzí ich výkon. Jediné, čo mu v tejto situácii zostáva je príležitostný kontakt s dieťaťom prostredníctvom aplikácie SKYPE v spojení s právom na informácie, zakotvené v súdnom rozhodnutí. V podstate je z procesu výchovy a starostlivosti o maloleté dieťa vyradený, čím dochádza k porušeniu

práva na rodičovskú starostlivosť podľa článku 41 ods. 1 a 4 Ústavy SR. Ďalej namietal, že rozsudkom súdu prvej inštancie dochádza k zásahu do súkromného a rodinného života chráneného Ústavou SR v článku 19 ods. 2 a je už druhým rozhodnutím, ktorým sa nahrádza jeho súhlas (prvým bolo uznesenie Okresného súdu Bratislava IV č. k. 25P/141/2018-15 zo dňa 01.08.2018, ktorým súd nahradil jeho súhlas s vycestovaním maloletého dieťaťa do Spojených štátov amerických na dobu najviac 90 dní tak, že termín odchodu bude najskôr 01.08.2018 a termín návratu najneskôr do 30.11.2018). V súvislosti s nariadením neodkladného opatrenia mu nebol návrh ani nedoručený a súd jeho vyjadrenie nežiadal, teda ho postavil pred hotovú vec a keď sa domáhal nápravy, teda, aby súd zabezpečil návrat maloletého dieťaťa späť na Slovensko, tak jeho návrh na výkon rozhodnutia zamietol (uznesenie Okresného súdu Bratislava IV č. k. 56Em/2/2020-41 zo dňa 14.12.2020 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 18CoE/121/2021-97 zo dňa 30.06.2021). Tvrdil, že matka pri návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia na krátkodobé vycestovanie dieťaťa do USA klamala po všetkých stránkach a súd si dostatočným spôsobom neoveril v tak závažnej veci hodnovernosť jej tvrdení, aby mal skutočne za preukázané, či matka žiada iba o vycestovanie na dobu určitú a či dáva záruky za návrat maloletého dieťaťa na Slovensko a nevykonala ani šetrenie v spolupráci s kuratelou.

Uviedol, že rozsudok súdu prvej inštancie nezohľadňuje fakt, že matka odignorovala uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia č. k. 25P/141/2018-15 zo dňa 01.08.2018, že sa v zásade rozhoduje sama nezávisle, bez toho, aby rešpektovala nielen súd, jeho rozhodnutie, zákony, ale aj sledovala najlepší záujem dieťaťa. V podstate jej postup je od samého začiatku sofistifikovaný, dobre premyslený a eliminovaním akéhokoľvek negatívneho dopadu do jej osobnej sféry. Rozhodla sa žiť v USA so svojou sestrou, tak tento plán aj zrealizuje. Vydaným rozsudkom sa fakticky legalizuje nezákonný stav, ktorý nastal po nezákonnom premiestnení maloletého dieťaťa do USA. Mal za to, že k legalizácii nezákonného stavu nie sú splnené podmienky. Z rozsudku nie je zistiteľná ani účinnosť nahradenia súhlasu, t. j. či nastane dňom právoplatnosti rozsudku, alebo iným skorším dňom. Rozsudok nedáva odpoveď ani na otázku, či by súd vyhovel návrhu matky aj v tom prípade, ak by sa s maloletým dieťaťom nachádzala na Slovensku.

K vyjadreniu maloletého dieťaťa v konaní uviedol, že jeho vyjadrenie vychádza z neznalosti veci a je determinované postojmi matky, ktorá je premotivovaná svojím postojom k jej rodinným príslušníkom aktuálne žijúcim v USA (sestrou). Vek dieťaťa sám o sebe spochybňuje jeho spôsobilosť dostatočne racionálne vyhodnotiť, o čo ide v tomto konaní, najmä ak po dobu dvoch rokov nemalo akýkoľvek kontakt ani s ním, ani so starou matkou. Vôľa dieťaťa zostať žiť v USA vyplýva len z neznalosti pomerov na Slovensku.

Domnieval sa, že v predmetnom konaní neboli preukázané žiadne také dôvody na strane dieťaťa, pre ktoré by vystaňovanie bolo v jeho najlepšom záujme. Podmienky, v ktorých dieťa v súčasnosti žije v USA sú porovnateľné s podmienkami na Slovensku a nie sú ničím nadštandardné. Po rozvoje, odchode svojej sestry i jeho fungovala matka na Slovensku autonómne, bez viazanosti na sestru. Pre dieťa nie je žiadnym prínosom stmelovanie rodiny v USA (so sestrou matky), naopak je to pre neho vytrhnutie od svojich koreňov na Slovensku, kde sa narodilo, má tu otca i jeho početnú rodinu. Problém videl v dobe dvoch rokov, ktorá uplynula od premiestnenia dieťaťa do USA do nastavenia komunikácie cez aplikáciu SKYPE. Matka ako preferenčný rodič si neplní svoju základnú úlohu, aby dieťa motivovala k týmto stretnutiam, o čom svedčí fakt, že k nastaveniu komunikácie došlo súdnymi rozhodnutiami. Matka sa do USA presťahovala ako dospelá, keďže krajinou jej pôvodu je Rusko, s úmyslom stmeliť sa so svojimi príbuznými, s ktorými v roku 2012 prišla z USA na Slovensko, aby svojej chorej matke zabezpečila zdravotnú starostlivosť, ktorá je na Slovensku efektívnejšia a dostupnejšia. Keď táto zomrela, matkina sestra sa rozhodla vrátiť do USA, takže celá rodina sa niekoľkokrát sťahovala, a to najprv z Ruska do USA, z USA na Slovensko, a nakoniec zo Slovenska do USA.

Poukázal na to, že matka porušením uznesenia č. k. 25P/141/2018-15 zo dňa 01.08.2018 zmarila realizáciu súdneho rozhodnutia, a to rozsudku Okresného súdu Bratislava IV č. k. 25P/99/2016-44 zo dňa 21.11.2016, ktorým bol upravený styk starej matky s maloletým dieťaťom každý nepárny kalendárny týždeň vo štvrtok v čase od 16:00 hod. do 18:00 hod. a každý párný kalendárny týždeň v utorok a v piatok v čase od 16:00 hod. do 18:00 hod. s tým, že stará matka si dieťa prevezme a po ukončení styku odovzdá v mieste bydliska matky a matka je povinná dieťa na styk riadne pripraviť. Kontakty otca a starej matky s maloletým dieťaťom a informačná povinnosť matky boli vynútené prostredníctvom súdu vo viacerých konaniach. Rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV č. k. 25P/24/2019-111 zo dňa 17.12.2019 bola upravená povinnosť matky ho dvakrát mesačne informovať o maloletom dieťati a jedenkrát mesačne jej bola uložená povinnosť zabezpečiť písomný styk dieťaťa s otcom, ako aj raz za tri mesiace mala povinnosť mu zaslať najmenej jednu zreteľnú fotografiu maloletého dieťaťa. V konaní o rozvod manželstva a úprave práv a povinností rodičov k maloletemu dieťaťu na čas po rozvoje bol

upravený jeho styk s maloletým dieťaťom každý prvý pondelok v kalendárnom mesiaci stredoeurópskeho času od 12:30 hod. do 13:00 hod. prostredníctvom videohovoru komunikačnej aplikácie SKYPE. Uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 11CoP/216/2022-215 zo dňa 09.08.2022 bol upravený styk starej matky s maloletým dieťaťom každú prvú nedeľu a každú tretiu sobotu kalendárneho mesiaca od 16:00 hod. do 16:20 hod. stredoeurópskeho času prostredníctvom videohovoru komunikačnej aplikácie SKYPE. Dodal, že podal dva návrhy na výkon rozhodnutia vedené pod sp. zn. 39Em/8/2020 (informačná povinnosť matky) a 59Em/1/2022 (kontakt s maloletým dieťaťom) z dôvodu, že úprava pomerov súdnymi rozhodnutiami sa v praxi neplní v plnom rozsahu.

Mal za to, že všetky uvedené súdne konania svedčia o tom, že matka návrhom na nahradenie jeho súhlasu nesleduje záujem maloletého dieťaťa, ale vlastný záujem. Dôkazom je to, že po dobu dvoch – troch rokov neumožnila žiadny kontakt nielen s ním, ale ani so starou matkou, maloleté dieťa už vôbec neovláda slovenský jazyk a na videohovory nie je riadne pripravené, nenadviaže očný kontakt, venuje sa popri tom inej činnosti, hovor je vždy predčasne ukončený a ani raz mu nenapísalo osobný list v zmysle vydaného rozhodnutia.

Navrhol, aby odvolací súd návrh matky zamietol a žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

11. K odvolaniu otca sa vyjadrila matka tak, že sa stotožňuje s rozsudkom súdu prvej inštancie, ktorého vydaniu predchádzalo dlhodobé a rozsiahle dokazovanie, súd využil všetky možnosti, aby zistil skutkový stav veci a najlepšie záujem maloletého dieťaťa.

12. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 3 ods. 5 písm. b) CMP) po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom – otcom (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. a), b), d), e), f), h) CSP), preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie bez viazanosti rozsahom (§ 65 CMP) a dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), s prihliadnutím na prípadné vady konania, iba ak by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ktoré ale nezistil (§ 67 CMP), bez potreby zopakovania alebo doplnenia dokazovania (§ 68 CMP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke odvolacieho súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 v spojení s § 378 ods. 1 CSP) a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie.

13. Predmetom odvolacieho konania bolo posúdiť, či boli splnené podmienky na udelenie súhlasu matke za otca na vysťahovanie maloletého dieťaťa do Spojených štátov amerických.

14. Predovšetkým sa žiada uviesť, že súd prvej inštancie v prejednávanej veci zistil skutkový stav v miere potrebnej pre jeho rozhodnutie a vec v uvedenom správne posúdil i po právnej stránke.

15. V článku 18 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa je zakotvená zásada, že obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa.

16. V článku 24 Charty základných práv Európskej únie ods. 2 je zakotvené, že pri všetkých opatreniach prijatých orgánmi verejnej moci alebo súkromnými inštitúciami, ktoré sa týkajú detí, sa musia v prvom rade brať do úvahy najlepšie záujmy dieťaťa. Podľa ods. 3 každé dieťa má právo na pravidelné udržiavanie osobných vzťahov a priamych stykov s obidvoma svojimi rodičmi, ak to nie je v rozpore s jeho záujmom.

17. V zmysle článku 41 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť.

18. Podľa článku 3 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom akejkolvek činnosti týkajúcej sa detí nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

19. V zmysle článku 5 Zákona o rodine, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého

dieťaťa sa zohľadňuje najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

20. Podľa § 35 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vysťahovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

21. Zásadne patrí obidvom rodičom právo rozhodovať o záležitostiach maloletého dieťaťa, ale ak sa rodičia nedohodnú o podstatnej náležitosti týkajúcej sa osoby maloletého dieťaťa, alebo o jeho majetku v rámci výkonu svojich rodičovských práv a povinností, súd potom rozhoduje na návrh jedného z nich, a to vtedy ak ide o podstatnú vec súvisiacu s výkonom rodičovských práv a povinností. Takýmto spôsobom dochádza k prenosu výkonu rodičovských kompetencií z rodiča na súd a k faktickému zásahu do práva vykonávať práva a povinnosti k dieťaťu. V zmysle ustanovenia § 35 Zákona o rodine nie je povinnosťou súdu skúmať, ktorý z rodičov má lepšie schopnosti a možnosti dieťa vychovávať, súd iba hodnotí, aké dôsledky na ďalší vývoj dieťaťa by malo prípadné vysťahovanie z hľadiska záujmu dieťaťa v súlade so záujmom spoločnosti, výchovných práv a povinností rodičov a vzťahov medzi rodičmi a deťmi.

22. Súd prvej inštancie konštatoval, že vysťahovanie maloletého dieťaťa do Spojených štátov amerických je v jeho záujme. S takýmto právnym záverom sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje. Dieťa bude žiť s matkou (s ktorou žije aj doposiaľ vzhľadom na zverenie maloletého dieťaťa do jej osobnej starostlivosti na čas po rozvoze manželstva, ako aj na okolnosť, že otec je vo výkone trestu odňatia slobody, ktorá skutočnosť mu objektívne bráni v zabezpečovaní osobnej starostlivosti o maloleté dieťa). Pobyť maloletého dieťaťa u matky je v záujme maloletého dieťaťa a tiež v súlade so záujmom spoločnosti, keď právo mať dieťa u seba zodpovedá zásade, že starostlivosť o dieťa a jeho výchova je právom rodičov a dieťa má právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Prvoinštančný súd mal z predložených listinných dokladov matkou preukázané, že matka má vytvorené podmienky pre starostlivosť a výchovu maloletého dieťaťa v mieste, kde s maloletým dieťaťom žije a plánuje žiť (Bedford, NH, USA). Matka má vytvorené bytové i pracovné podmienky, zabezpečila dieťaťu vzdelávanie a potrebnú lekársku starostlivosť v Spojených štátoch amerických. Otec nepredložil žiadne relevantné tvrdenia a dôkazy, ktoré by preukazovali opak a ktoré by boli v rozpore s tým, čo zistil súd prvej inštancie. Rovnako prvoinštančný súd skúmal prostredie, v ktorom maloleté dieťa žije a žiť bude a vyhodnotil, že potreby dieťaťa budú zabezpečené. Tiež vychádzal z vyjadrenia maloletého dieťaťa, z ktorého vyplýva jeho naviazanie na prostredie v USA, jeho vôľa zostať tam a nesťahovať sa späť na Slovensko, teda prostredie ktoré si už dnes ani nepamätá. Dieťa je tam v škole spokojné a má tam aj mimoškolské aktivity. Je teda možné uzavrieť, že dieťa má v Spojených štátoch amerických vytvorené vhodné podmienky pre riadny psychický a fyzický vývin a vytvorené zázemie, keďže tam žije už od roku 2018.

Odvolací súd poukazuje na to, že článok 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd požaduje dosiahnutie spravodlivej rovnováhy medzi záujmami dieťaťa a rodičov, osobitný a rozhodujúci význam však požíva vyšší záujem dieťaťa, ktorý môže prevážiť nad záujmom rodiča (napr. rozhodnutie ESLP vo veci Sahin v. Nemecko z 08.07.2003, č. 30943/1996, rozhodnutie ESLP vo veci Drenk v. Česká republika zo 04.09.2014, 1071/2012). Z formulácie najlepšie záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom, vyplýva, že nejde o hľadisko jediné, ktoré súdy v konaniach týkajúcich sa maloletých detí musia zvažovať. Najlepšie záujem dieťaťa môže byť aj v konflikte s oprávnenými záujmami ostatných osôb (rodičov, ďalších detí a pod.). Výbor pre práva dieťaťa preto uznáva, že je nutný určitý stupeň flexibility v aplikácii tohto princípu a prípadné konflikty s inými oprávnenými záujmami je potrebné riešiť prípad od prípadu. Najlepšie záujem dieťaťa je teda možné, ba dokonca nutné, vyvažovať s ostatnými oprávnenými záujmami. Z jeho označenia ako „prvoradé hľadisko“ však vyplýva, že najlepšie záujem dieťaťa má pri vyvažovaní vysokú prioritu, vyššiu závažnosť, než ostatné oprávnené záujmy, ktoré je však nutné vziať do úvahy. Túto silnú pozíciu opodstatňuje špeciálna situácia dieťaťa. Pri kolízii záujmov je potrebné zväžiť konkrétne okolnosti prípadu, tie ktoré vystúpia do popredia (a ktoré naopak

ustúpia), vždy však ako rozhodujúce bude hľadisko najlepšieho záujmu maloletého dieťaťa ako hľadisko primárne (základné), v zmysle ktorého sa hodnotia ostatné hľadiská. Ak teda záujmy dieťaťa a záujmy jeho rodičov (v tomto prípade otca), resp. iných osôb, ktoré sú nositeľmi rodičovskej zodpovednosti sú v konflikte, chránený musí byť záujem dieťaťa (Princípy Európskeho rodinného práva vypracované Komisiou pre európske rodinné právo). S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie posúdil celkovú situáciu a pomery na strane rodičov a dieťaťa a našiel riešenie, ktoré je v najlepšom záujme maloletého dieťaťa. Neobstojí preto odvolacia námietka otca o porušení jeho práva na rodičovskú starostlivosť podľa článku 41 ods. 1, 4 Ústavy SR, ani o zásahu do jeho súkromného a rodinného života chráneného článkom 19 ods. 2 Ústavy SR, keďže súd prvej inštancie ako primárny v prejednávanej veci zohľadnil záujem maloletého dieťaťa a jeho právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života. Súd prvej inštancie správne prihliadol predovšetkým na záujmy maloletého dieťaťa a rozhodol v zásade spôsobom, ktorý je vzhľadom na všetky doposiaľ známe okolnosti a skutočnosti pre maloleté dieťa tým najoptimálnejším. Odvolacia námietka otca o nezohľadnení záujmu maloletého dieťaťa je preto neopodstatnená.

23. K odvolaciemu dôvodu podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. h) CSP o nesprávnom právnom posúdení veci odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav, dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

24. Preskúmaním veci odvolací súd nezistil, že by súd prvej inštancie nesprávne právne vec posúdil, keďže na skutkový stav použil správny právny predpis (Zákon o rodine, ust. § 35), tento správne interpretoval a zo skutkových záverov ustálil správny právny záver o nahradení súhlasu otca s vystaňovaním maloletého dieťaťa na územie Spojených štátov amerických. Takéto právne posúdenie veci ako aj závery súdu prvej inštancie odvolací súd považuje za správne a námietky otca o nesprávnom právnom posúdení veci za nedôvodné.

25. Odvolací súd nedospel k záveru o nesplnení procesných podmienok, za ktorých súd môže konať a rozhodnúť. I keď matka podala návrh na nahradenie súhlasu otca s vystaňovaním maloletého dieťaťa do Spojených štátov amerických v dobe, keď maloleté dieťa zostalo v USA, Obvodný súd v New Hampshire v uznesení zo dňa 04.03.2020 potvrdil právomoc slovenského súdu a vyslovil, že až do rozhodnutia slovenského súdu o nahradení súhlasu otca s vystaňovaním maloletého dieťaťa do Spojených štátov amerických na návrh matky v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava IV (v súčasnosti Mestskom súde Bratislava II) pod sp. zn. 13P/13/2019, právomoc slovenského súdu trvá (viď uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 11CoP/216/2022 zo dňa 09.08.2022).

26. Za nedôvodné posúdil odvolací súd námietky otca o nie dostatočnom a nepresvedčivom odôvodnení rozhodnutia, čím by rozhodnutie súdu prvej inštancie bolo nepreskúmateľné. Dáva mu do pozornosti, že povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil, ktoré sa musia týkať tak skutkovej, ako aj právnej otázky rozhodnutia, avšak len tej, ktorá je pre rozhodnutie vo veci rozhodujúca, nevyhnutná. Z hľadiska zákonnej požiadavky na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, na zachovanie práva účastníka konania na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov uvádzaných účastníkmi konania. Po oboznámení sa s obsahom odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolací súd konštatuje, že napadnuté rozhodnutie obsahuje všetky zákonné náležitosti predpísané v ustanovení § 220 ods. 2 CSP v spojení s ustanovením § 2 ods. 1 CMP, konajúci súd v ňom uviedol, čoho sa matka návrhom na udelenie súhlasu za otca s vystaňovaním maloletého dieťaťa domáhala, ako sa k návrhu v priebehu konania vyjadril otec a kolízny opatrovník, aké skutočnosti zistil vykonaným dokazovaním (vrátane výsluchu oboch rodičov, ich právnych zástupcov a svedka), a následne po uvedení na vec sa vzťahujúcich zákonných ustanovení, dostatočne, jasne a zrozumiteľne vysvetlil, ako súd posúdil podstatné skutkové tvrdenia účastníkov konania a akými úvahami sa riadil pri prijatej úvahe, premietnutej do výrokovej časti rozhodnutia. Z odôvodnenia jeho rozhodnutia nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Samotný fakt, že otec sa s dôvodmi uvedenými v rozhodnutí súdu

prvej inštancie nestotožňuje ešte neznamená, že závery v ňom obsiahnuté nie sú správne. Súd prvej inštancie zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré návrhu matky vyhovel, s ktorými dôvodmi sa odvolací súd stotožňuje.

27. Odvoláciu námietku otca spochybňujúcu procesný postup súdu, ktorý znemožnil strane, aby uskutočňovala jej procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces nebolo možné považovať za dôvodnú. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého hodnotenia vykonaných dôkazov (napr. uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I.ÚS 50/04 z 03.03.2004). Vzhľadom na to, odvolací súd nepovažoval uplatnenú námietku otca za takú, ktorá by či už samostatne alebo v spojitosti s niektorou inou námietkou mohla prívodiť porušenie procesných práv odvolateľa v tejto veci v intenzite predpokladanej zákonom (tak, že by už bolo namieste aj konštatovanie porušenia práva na spravodlivý proces).

28. Ďalšie argumenty otca odvolací súd považoval pre rozhodnutie veci samej za nepodstatné, nespôsobilé ovplyvniť posúdenie veci, keď i podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov, súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku strany, ktorá ju nastolila. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty strán (rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS 251/2004, III.ÚS 209/2004, II.ÚS 200/2009).

29. Odvolací súd z vyššie uvedených dôvodov v súlade s ust. § 387 ods. 1, 2 CSP rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

30. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol použitím ustanovenia § 396 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

31. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 2 ods. 1 CMP, § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C. s. p.).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C. s. p.).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C. s. p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C. s. p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C. s. p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C. s. p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C. s. p.).